

המחלקה לפוליטיקה וממשל
Department of Politics & Government
قسم السياسة والحكم

מרכז מינרבה למדעי הרוח
Minerva Humanities Center
مركز مينرفا للآداب

קול קורא לסדנה לקסיקלית

מושגים פוליטיים של עבודה: כלכלה, חיים, התנגדות

קבוצת הלקסיקון לתיאוריה פוליטית, מרכז מינרבה למדעי הרוח, אוניברסיטת תל אביב

המחלקה לפוליטיקה וממשל, אוניברסיטת בן גוריון

החל משנות ה-70 של המאה ה-20 עובר העולם המערבי מייצור חומרי, המבוסס על כלכלת סחורות ושיטות ייצור פורדיסטיות, לייצור לא חומרי המבוסס על שיטות ייצור פוסט-פורדיסטיות כחלק מכלכלת המידע, השירות והחווייה. במסגרת תהליך זה, היכולות הקוגניטיביות, התקשורתיות והרגשיות של הסובייקט הופכות להיות האתר שבו מיוצר הערך הקפיטליסטי. כך חדלה העבודה להיות ספרה נפרדת בתוך החיים והפכה למשוקעת בכל אספקט שלהם (We Work = We Live). התהליך הזה קשור לחלוקה מחדש של העבודה, הן במסגרות מקומיות והן במסגרת גלובליות, כאשר עבודה לא חומרית נחלקת בין עבודה קוגניטיבית (תכנות, עיצוב, מכירה, חוויה, שירות, ניהול, כתיבה וכן הלאה) ובין עבודה רגשית-גופנית (סיעוד, עזרה פיזית ונפשית, ניקיון וכדומה) המבוצעת על ידי המוחלשים ומהגרי עבודה. המשותף לשני המעמדות הוא המצב המבני של חוסר יציבות תעסוקתית (precarity) המאפיין את כלכלות המידע והשירות. מתוך המשותף עולה גם פוטנציאל ההתנגדות לתנאים הנוכחים של הניצול על ידי יצרית רשתות תמיכה משותפות, התארגנויות לא ממוסדות וכדומה.

בעקבות השינויים הללו צמחה בעשרים שנים האחרונות תיאוריה ביקורתית ענפה העוסקת בשינויים בעולם העבודה ובהשפעתם על הכלכלה, על החברה ועל הסובייקט. מחשבה זו עוסקת בהגירה, מגדר, פיתוח אורבני, חוב, קפיטליזם רגשי, יחסי אדם-אובייקט, היסטוריה של הקפיטליזם, נאו-קולוניאליזם, כלכלה שיתופית, ועוד. חלק מהמחקרים לא רק מנתחים ומבקרים את שוק העבודה העכשווי, אלא מאתגרים את המחשבה על העבודה כעיקרון המארגן של החברה המערבית במאות האחרונות – ותוהים כיצד התפתח אתוס העבודה המודרני ומדוע המרקסיזם אימץ אותו במקום להתנגד לו. מתוך כך עולה גם שאלת ההתנגדות: מהי משמעותו של סירוב למשטר העבודה הנוכחי כאשר הוא שלוב כל כך בחיים עצמם?

בסדנה הלקסיקלית "מושגים פוליטיים של עבודה: כלכלה, חיים, התנגדות", שתתקיים בשיתוף פעולה בין מרכז מינרבה למדעי הרוח באוניברסיטת תל אביב והמחלקה לפוליטיקה וממשל באוניברסיטת בן גוריון, נתמקד ביחס שבין עבודה, כלכלה פוליטית, חיים, אזרחות, כוח והתנגדות.

הסדנה היא חלק מפעילות [קבוצת הלקסיקון למחשבה פוליטית](#) במרכז מינרבה למדעי הרוח באוניברסיטת תל אביב. הרצאות הסדנה אמורות לתרום לחיבורו של לקסיקון פוליטי אלטרנטיבי, הממפה ובוחן מחדש את מושגי היסוד של השיח הפוליטי העכשווי. הדיון יתמקד במושגים אשר יוצעו לדיון על ידי משתתפיות/ות הסדנה (לדוגמה, "ארגון עובדים", "מהגרי עבודה", "חוויה אישית", "שביתה", "שיתוף", "סגל זוטרי" ועוד). כל הרצאה תוקדש למושג אחד וניתן יהיה לזהות בה מאמץ שיטתי להשיב על השאלה "מהו א?". הצגת המושג יכולה להיות מעוגנת בתיאוריה מוגדרת אחת או לנוע בחופשיות בין כמה תיאוריות קרובות או מתחרות, ובלבד שהמוקד יהיה במושג עצמו ובמציאות שהוא מעניק לה ביטוי ואשר אותה מפרש. הדיון במושג אמור להציע חידוש באחד או יותר מן ההיבטים הבאים: הבנת המושג עצמו והקשר התיאורטי שלו; הבנת המציאות הפוליטית שהמושג מאפשר לבטא; הבנה של מגבלות הדיון התיאורטי שאותו המושג מבקש לבקר, להרחיב, או להחליף.

אנו מזמינים חוקרות וחוקרים, כולל תלמידות ותלמידי מחקר, להגיש תקצירים להרצאה בסדנה, שתתקיים בתאריך 4 ביוני 2019 באוניברסיטת בן גוריון. בתקציר יש להסביר את הבחירה במושג ולהציג בתמציתיות את ההקשר התיאורטי הרלוונטי ואת עיקר החידוש שבהצגת המושג.
היקף התקציר עד 300 מילים. תאריך אחרון להגשה: 15.3.2019.

הכתובת למשלוח התקציר: chenmisg@tauex.tau.ac.il
משתתפיות/ות הסדנה יוזמנו להגיש מאמרים שיפותחו מתוך הרצאותיהם/ן לפרסום בכתב העת האקדמי השפיט **מפתח**.